

og Domstolene, men derimod have været yante til en underdanig Underkastelse ligeoverfor Myndighedens Myndighed (Hør!), og maaffee ogsaa derfra, at der fra disse Myndigheder selv ikke gives de Paagjældende, som maae antages derom at have mindre Dplysning, den fornødne Veiledning om, hvilken deres Ret i et Tilfælde som dette er. Jeg udtaler ikke dette, for derved at gjøre nogen som helst Vebreddelse, thi jeg anerkjender Sædvanens Magt, men jeg udtaler det for at denne Betragtning maaffee kan gjøre sig gjældende for Fremtiden. Førend jeg gaaer ind paa Sagen saa, naagtet jeg er overbevist om, at Enhver af det ærede Thing har sat sig ind i, hvad der angaaer denne Sag, saavel i Bønskriftet om Arbejdsloønnens Forhielse, som i de SS af Grundloven, som herved komme i Betragtning, holder jeg det dog for min Pligt, at henlede en særlig Opmærksomhed paa vedkommende enkelte SS af Grundloven. — Den første S, som i saa Henseende vil komme under Overveelse, og som vistnok her spiller en meget vigtig Rolle, det er den, som tjener til at beskjærme den personlige Frihed, nemlig § 85, som lyder saaledes: „Enhver, der anholdes, skal inden 24 Timer stilles for en Dommer. — Hvis den Anholdte ikke strax kan sættes paa fri Fod, skal Dommeren ved en af Grunde ledsaget Kjendelse, der afgives snarest muligt, og senest inden 3 Dage, afgjøre, at han skal fængsles, og hvis han kan løslades mod Sikkerhed, bestemme dennes Art eller Størrelse.

Den Kjendelse, som Dommeren affigter, kan af Vedkommende strax særskilt indankes for højere Ret.

Ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medføre Straf af Bøjgebød eller simpelt Fængsel.

Det er denne S, som angaaer den personlige Frihed.

Den anden S, som vil komme under Betragtning, det er § 88, der angaaer Næringsfrihed, og lyder saaledes: „Alle Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov.“

Den tredje S er § 92, som vil have en afgjørende og vigtig Indflydelse paa vore For-

handlinger her; den angaaer Borgernes Foreningsfrihed, det er i visse Maader ubelukkende om dens Betydning at Striden vil komme til at dreie sig, ifald jeg skulde møde nogen Modsigelse. Den siger: „Borgerne have Ret til, uden foregaaende Tilladelse at indgaae Foreninger i ethvert lovligt Diemed. Ingen Forening kan ophæves ved en Regeringsforanstaltning. Dog kunne Foreninger foreløbigen forbydes, men der skal da strax anlægges Sag mod Foreningen til dens Ophævelse.“

Jeg kommer derefter til at give en kort Fremstilling af hvorledes Sagen i det Hele har udviklet sig. Man maa da først erindre, at Muurlauget saavel som alle andre Laug ere eneberettigede. Eneberettigelsen ligeoverfor Almeenvellet kræver imidlertid upaatvilelig, at Almeenheden maa være berettiget til at bestemme de Forpligtelser, som de Eneberettigede have imod denne Almeenhed; thi man kan ikke paa eengang give Eneberettigelse og frie Priser, idet aldeles frie Priser tilligemed Eneberettigelsen vilde være en ubillig Tilfidsfattelse af det Almene, til Fordeel for Enkelte.

— Hidtil har man imidlertid antaget, at indfor denne Eneberettigelses Grændser havde en saa stor Frihed udviklet sig, det vil sige, et saa stort Antal Mænd være gaaede ind under denne Eneberettigelses Betingelser, at indenfor selve Eneberettigelsen var Concurrencen, Bæddestriden, stor nok til saavel at sætte Priserne indenfor saa snevre Begrændsninger, som maatte ansees for nødvendige for Almeenvellet, og dog ikke bringe det til lavere Priser end saadanne, for hvilke de Vedkommende kunde finde et til deres Stilling og øvrige Omstændigheder svarende Livsopphold. — Den Tanke er derfor af Lovgiveren bleven opgivet, at sætte faste Priser for Arbejdet ved dette Laug; der har vel flere Gange været givet Antydning af saadanne Priser, der har til enkelte Tider endog saa ligesom været fastsat saadanne Priser, men for Dieblikket er Prisen overladt til Overeenskomst mellem Mestere og Svende, mellem Arbejdsherre og Arbejdere. Naagtet denne Frihed, er der imidlertid dog en vis Overeensstemmelse i de Bestemmelser, som Mesterne tage ligeoverfor Svendene; de have hidtil været saa temmelig enige om Priserne i det Hele, saaledes